

SESSIÓ INFORMATIVA

EL NOU PROJECTE DE DECRET DE GESTIÓ DE LES DEJECCIONS RAMADERES I LA SEVA VINCULACIÓ A LA LLEI DE LA INTERVENCIÓ INTEGRAL DE L'ADMINISTRACIÓ AMBIENTAL

Comissió de Residus

Girona, 28 de febrer de 2001

La finalitat de la sessió era explicar com afecta a les explotacions ramaderes el nou projecte de decret de gestió de les dejeccions ramaderes vinculat a la Llei 6/1998 de la intervenció integral de l'administració ambiental (Llei IIAA). La sessió va ser presentada pel Sr. Jaume Figueras, responsable de la comissió, que va donar la benvinguda als Srs. Ricard Danés –cap de la unitat tècnica de l'Oficina de Gestió Ambiental Unificada de la Delegació Territorial de Girona (Dept. de Medi Ambient)– i Jaume Boixadera –cap de la secció d'Avaluació i Recursos Agraris del Servei de Producció Agrícola de Lleida (Dept. d'Agricultura, Ramaderia i Pesca).

Van participar alcaldes, regidors i tècnics dels següents municipis: Les Preses, Cervià de Ter, Castelló d'Empúries, Siurana d'Empordà, Vilamacolum, Sant Feliu de Buixalleu, Mont-ras, Sant Gregori, Llers, Sils, Pau, Palau-saverdera. També hi foren representats els consells comarcals de la Cerdanya i del Baix Empordà.

El període d'informació pública del projecte de decret de gestió de les dejeccions ramaderes va finalitzar el dia 20 de gener d'enguany. En base a les al·legacions rebudes, la comissió jurídica assessora és la que decidirà el text definitiu.

La gestió de les dejeccions ramaderes s'ha de justificar com a mínim des de l'any 1994 a Catalunya, a partir del Decret 61/1994 de regulació de les explotacions ramaderes, amb l'objectiu principal de millorar la producció ramadera i la qualitat dels processos productius, així com la protecció i millora del medi ambient. Ara bé, cap a l'any 1995 s'evidencià que calia fer un pas més i es va començar a treballar en el projecte de decret de gestió de les dejeccions ramaderes, conjuntament amb el sector agrícola i ramader i els Departaments de Medi Ambient (DMA) i Agricultura, Ramaderia i Pesca (DARP).

Quan es va començar a treballar amb els continguts del projecte de decret no existia la Llei IIAA i tampoc s'havia desenvolupat la legislació derivada de la Directiva 91/676/CEE, relativa a la protecció de les aigües contra la contaminació produïda per nitrats utilitzats en agricultura (codi de bones pràctiques agràries, programes de mesures agronòmiques i les zones vulnerables), que es transposà el 1996 a Espanya i posteriorment el 1998 a Catalunya. Per tant, el projecte de decret pretén encaixar tota aquesta legislació anterior.

Conclusions

- És molt oportú denominar a aquest document “**projecte de decret de gestió de les dejeccions ramaderes**” en comptes de “*projecte de decret de gestió dels residus ramaders*”. El motiu és que tota la legislació tendeix a aplicar al camp els residus ramaders i aquests, dins els residus orgànics, són uns dels que tenen una composició més favorable pel creixement de les plantes. Per tant, es vol evitar incidir en l'aspecte residu i en canvi prioritzar la correcta reutilització de les dejeccions ramaderes en l'agricultura.
- Segons el projecte de decret de gestió de les dejeccions ramaderes, qualsevol explotació ramadera de Catalunya té l'obligació de disposar i aplicar un **Pla de gestió** on s'indiqui la finalitat de les dejeccions ramaderes i les quantitats a aplicar –en el cas que així sigui– en terres agrícoles.
- Un cop el pla de gestió estigui aprovat, només s'haurà de tornar a revisar en el supòsit que hi hagi un increment de la capacitat de l'explotació ramadera (amb augment superior del 10% de nitrogen produït), una reducció de la base agrària (>10%), un canvi en l'orientació productiva, canvis en la gestió de les dejeccions, canvi de la titularitat del Pla i altes, baixes o modificacions en les explotacions integrades en plans de gestió conjunts.
- Els plans de gestió han de ser el més senzills possibles i els ha de signar el tècnic competent del departament en cada cas.
- Cal saber en les explotacions ramaderes la gestió que es fa, a part de la que es voldrà fer. Per tant el projecte de decret obliga a portar al dia un **llibre de gestió**, on hi hauran de constar les quantitats de dejeccions produïdes i les que es preveuen, a més de les dejeccions extretes de les fosses, femers o dipòsits, la destinació i la data de lliurament i aplicació, entre d'altres aspectes. Aquest llibre ha d'estar a disposició de les administracions competents i s'ha de mantenir per un període de quatre anys. Aquest període guarda relació amb la revisió també cada quatre anys dels programes d'actuació de les zones vulnerables que estableix la

Directiva 91/676/CEE de nitrats i que limita en 210 Kg N/ha la quantitat de fems que es poden aplicar a l'agricultura.

- El llibre de gestió és de la granja. Això vol dir que va lligat a l'explotació ramadera, però a les zones vulnerables també va vinculat a l'explotació agrícola.
- L'aplicació agrícola de les dejeccions ramaderes s'ha de realitzar d'acord amb les condicions que estableix la normativa vigent aplicable, principalment tenint en compte el **Codi de bones pràctiques agràries**; també les limitacions sobre la distància, àrees d'aplicació, quantitats màximes a aplicar i terminis que s'estableixen en el quadre annex del projecte de decret. Aquesta **taula de distàncies** ha aixecat un considerable enrenou en el sector agrari i de fet, la taula és la mateixa que estableix la legislació estatal en el RD 324/2000, de 3 de març, pel que s'estableixen les normes bàsiques d'ordenació de les explotacions porcínes.
- Tots els ajuntaments o altres ens locals tenen la potestat de fixar limitacions més restrictives –per l'aplicació agrícola de la quantitat de fems, fangs i fertilitzants– que no pas aquelles ja establertes per la legislació vigent.
- Per adequar les activitats existents, legalitzades o no, o bé per sol·licitar una nova activitat segons la Llei IIAA, cal presentar un projecte tècnic, que en el cas de les explotacions ramaderes ha d'incloure un Pla de gestió.
- Per efectuar-ne la seva revisió intervenen diferents ponents –DARP, Sanitat, Agència Catalana de l'Aigua, Junta de Residus–, on cada un té assignades unes funcions. Actualment, el DARP només intervé en revisar els aspectes de la sanitat animal, mentre que la Junta de Residus revisa el pla de gestió de les dejeccions.
- Quan entri en vigor el decret de gestió de les dejeccions ramaderes i només hi hagi aplicació agrícola **dins** l'explotació, el DARP haurà de validar el pla de gestió i comunicar-ho al DMA en els casos pertinents. Si és **fora** de l'explotació on no es preveu cap aplicació agrícola llavors és competència del DMA, ja que les dejeccions ramaderes hauran de passar a través d'un gestor de residus. Finalment si es produeix una situació **mixta** seran els dos departaments els que hauran de validar el pla de gestió.
- Segons els terminis que preveu el projecte de decret, totes les explotacions tindran un Pla de gestió aprovat abans de que s'hagin de revisar les autoritzacions i les llicències ambientals, tal i com preveu la Llei IIAA. A més, totes les activitats ramaderes passaran uns controls periòdics. La seva periodicitat dependrà de quin annex pertanyi l'activitat.

- La Llei IAA especifica el **repartiment de funcions** entre les administracions, evitant la superposició d'actuacions. Així, en el grup d'activitats d'incidència ambiental elevada, correspon a l'òrgan ambiental competent de l'Administració de la Generalitat resoldre sobre l'autorització ambiental corresponent. En el procediment es garanteix tant la intervenció de l'ajuntament en què es projecti emplaçar l'activitat com la d'altres administracions o organismes que s'hagin de pronunciar en aspectes de la seva competència. En el grup d'activitats d'incidència ambiental moderada, és l'ajuntament qui resol sobre la llicència ambiental, amb l'informe previ de la Generalitat o del corresponent consell comarcal, en determinats supòsits. En el cas de les activitats amb incidència ambiental baixa, els ajuntaments tenen plena competència en atorgar la comunicació ambiental si les activitats compleixen tots els requisits.
- És cert que no hi haurà prolongació dels terminis per sol·licitar les corresponents llicències tal i com disposen les disposicions transitòries en el cas d'activitats legalitzades o no, abans de l'entrada en vigor de la Llei IAA.
- Per altra banda, es creu que s'ha desaprofitat un bon recurs com són les Oficines comarcals del DARP, per informar millor de tota aquesta normativa als propietaris de les explotacions ramaderes.
- Quan en un control periòdic es detecta que alguna explotació o indústria emet per sobre dels límits previstos, s'haurà de sancionar mitjançant la normativa sectorial aplicable i no per la Llei IAA.
- Quan es fa una inspecció en una activitat i es procedeix a fer unes analítiques d'aigua, es prenen tres mostres. Una d'aquestes és pel granger, l'altre és per l'administració i l'altre es deixa segellada.
- Es demana que no s'ha de generalitzar el fet que alguns ramaders duen a terme una gestió incorrecte de les dejeccions ramaderes.